

**Universitat Autònoma
de Barcelona**

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

Treball de Fi de Grau

Resum executiu

Títol: Els i les joves de Las Arribes: les seves percepcions sobre les oportunitats per a viure en el món rural

Autora: Vanesa Martin

Tutor: Josep Espluga

Data: 20 de maig del 2021

Grau en: Estadística Aplicada i Sociologia

La despoblació que pateix el nostre país no és un fenomen nou que s'hagi produït només en els últims anys. Aquesta despoblació cada vegada augmenta més a causa de l'envelliment de la seva població i les migracions dels més joves a les grans ciutats. És per això que el present treball tracta de fer una anàlisi de les percepcions que tenen els i les joves de Las Arribes, una zona de la província de Salamanca molt castigada per la despoblació, sobre les oportunitats per viure en el món rural.

A partir d'aquest objecte d'estudi i de l'anàlisi bibliogràfica realitzada, per poder donar resposta al tema de recerca, hem elaborat tres hipòtesis:

H1: Els joves que tenen estudis superiors no troben oportunitats laborals al món rural.

H2: Les dones tenen menors oportunitats laborals en el món rural que els homes.

H3: Les relacions amb el nucli familiar són un factor determinant que condicionen als joves en prendre decisions sobre la seva pròpia vida, com per exemple, la possibilitat de marxar del poble o no.

El marc teòric consta d'un primer bloc on s'exposen les idees en la construcció de la transició dels joves a la vida adulta. Aquesta transició depèn segons Gentile (2010) dels mitjans institucionals, socials i econòmics que afavoreixen la presa de decisions dels joves, la realitat social-històrica que mostra les opcions que tenen en la seva presa de decisió i per últim, l'elecció racional individual. Altres autors com són Bjarnason i Thorlindsoon (2006) donen més importància a la dependència dels joves de les seves arrels familiars. Mortimer et al. (2002) en canvi, tracten com a factor determinant de l'emancipació dels joves les seves possibilitats d'entrada al món laboral

En un segon lloc es parla del contrast que existeix entre allò rural i allò urbà, on es troben sobretot, com exposa Gómez, C i Díaz, C.(2009), diferències en les activitats econòmiques, en els trets socials i culturals i en les condicions de vida.

Per últim s'esmenta la situació de les dones rurals, ja que no només existeix la despoblació en els pobles, sinó la masculinització, ja que, com diu Camarero (2017) es produeix un desequilibri generacional però també de gènere perquè les àrees rurals amplifiquen les desigualtats socials.

Així doncs, per poder donar resposta a l'objectiu i intentar contrastar les hipòtesis, s'ha posat èmfasis en la tècnica qualitativa de les entrevistes. S'han realitzat 10 entrevistes a una mostra de joves estructurada per les variables de: sexe, edat, estar en possessió d'estudis superiors o no i la residència actual (entrevistant així a joves que en algun moment han tingut que marxar del poble per motius d'estudis o de treball). S'ha seguit un guió flexible per poder adaptar-se al context de l'entrevista de la forma més adient. Els blocs que han dividit el guió han sigut:

- Bloc I: Vida quotidiana
- Bloc II: Carrera acadèmica i professional
- Bloc III: Relacions socials i familiars
- Bloc IV: Parella i gènere
- Bloc V: Conclusions

Els resultats mostren com els joves tenen una percepció en general negativa de viure en el món rural, si bé consideren que amb el temps hi tornaran, ja que alguns d'ells esmenten que a partir d'una certa edat el poble pot donar molts beneficis, com pot ser la tranquil·litat.

Si ens centrem en les oportunitats laborals, la percepció en general també és negativa pel fet que no es percep que existeixin llocs de treball qualificats. Les úniques oportunitats laborals es perceben en la ramaderia, en llocs de treball de l'estat (ajuntaments), en la restauració o en els negocis familiars. Les dones, a més, veuen com aquestes oportunitats són encara més reduïdes. La família no sembla tenir gaire influència en els joves en la presa de les seves decisions, exceptuant si existeix un negoci familiar, ja que això pot provocar, que tot i tenir estudis superiors, els joves tornin al poble.

Per últim s'ha observat com la falta de gent de la mateixa edat o la falta de serveis en aquests pobles fan que els joves rurals vegin com a difícil el viure actualment en el poble.

Els resultats obtinguts ofereixen indicis de quines són les preocupacions dels joves de la zona i com perceben la vida en el poble. Cal tenir present que la mostra de les 10 entrevistes no representa totes les tipologies de joves de Las Arribes, sinó només els que han hagut de marxar del poble en algun moment per motius d'estudis o treball.

Bibliografia

Bjarnason, T., & Thorlindsson, T. (2006). *Should I stay or should I go? Migration expectations among youth in Icelandic fishing and farming communities*. *Journal of Rural Studies*, 22(3), 290–300.

Camarero, L.A et al. (2009). *La població rural d'Espanya. Dels desequilibris a la sostenibilitat social*. Col·lecció Estudis Socials. Núm 27

Gentile, A. (2010). *De vuelta al nido en tiempos de crisis. Los boomerang kids españoles*. *Revista de Estudios de Juventud*, (90), 181–203.

Gómez, C & Díaz, C. (2009). *La juventud rural en el cambio de siglo: tendencias y perspectivas*. UNED; Universiad de Oviedo.

Mortimer, J. T., Zimmer-Gembeck, M. J., Holmes, M., & Shanahan, M. J. (2002). *The Process of Occupational Decision Making: Patterns during the Transition to Adulthood*. *Journal of Vocational Behavior*, 61(3), 439–465.